

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTODALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

5. évf.
14. sz. 1926.
IV. 4

Szeresd a szegényt!

Irtó: Szemlér Ferencz.

Szeresd a szegényt!
És adj hálát az Urnak,
Hogy amikor látod,
A könnyei mint hullnak,
Feléd kezei könnyörögve nyulnak,
Tudsz neki adni, segíteni rajta,
Hogy hálaimára
Nyiljék fonnyadt ajka
S a sűrűn hullatott
Könnyekért cserébe
Boldog mosolyt hívhatsz
Fátyolos szemébe . . .

Szeresd különösen
Az árva gyermekeket
Aki apát, anyát
Zokogva temetett.
Megáld az ég, hidd el,
Ha irgalmas szívvel
Fájdalmát enyhítet,
Testvérül fogadod
S átiöleli karod,
Aki itt a földön
Mindent elveszített . . .

(Brassó.)

Egy elszánt legény.

Irtó: Komáromi János.

Reggel, alighogy kinyitja a szemét, felül az ágyban s izgatottan kérdezi:

- Medvam a jóvam?
- Megvan, — nyugtattam meg félálmosan.
- Nem vitte ej a téménszeppő?
- Nem vitte el!

Mivel az apai állítások iránt nem nagy benne a bizalom, lefelé indul az ágyról:

— Mednézem.

A hintamén ott áll a sarokban, a varrógép tőszomszédságában. Fejét fölvetve nyerit, olyan megborzolt sörénnyel, mintha most menne attakra a szatanovi orosz sáncok ellen. Az egyik kengyel a nyergébe csapva föl, mint a megbokrosodott háttaslovaknál általában.

Akkorára lecsúszott már az ágyról, a paripa előtt áll s tűnődözve gyönyörködik benne. Aztán az este összerakott ruhái alól kihuz egy darab kenyeret s a ló elé teszi, hogy abrakoljon. Mert enni az ő lovának is kell, ha mindjárt fából is van. Később elpisz-mog körülötte s nagyokat sóhajt aközben, mint az olyan ember, akit gondok gyötörnek. Amire fölhajlok az ágyból, a huszársipka már a fején begyeskedik, s a körömkefével serényen vakargat a ló hátán.

— Mit csinálsz, János?

Medteféjem a lovat.

— Hagy abba, mert meghülsz! Azonnal az ágyba!

— Mindájt, apuszi, szat ticit puszojom.

— Ne pucold egy kicsit se! Itt van a kéményseprő!

Abban a szempillantásban oldalhajit huszársipkát, körömkefét s lihegve trappol az ágyba. Egy másik szempillantás alatt mellém bujik s akkor be, a paplan alá, hogy csak a fejebubja látszik ki valamicskét. Susogva faggat aztán:

— Hoj van a kéménszeppő?

— Az előszobában. Meg ne mozdulj, mert elvisz!

A kéményseprő személye körül általában bajok vannak. Vagy két hónappal ezelőtt lépett be egyszer az előszobába vállán a drótkarikával, annak végében a nagy kefével. János éppen lovagolt, fején hegyesen a sipka s lábát nekinyomva a kengyelnek, nagy peckesen feszített, amikor a félig behajtott ajtón át megyillantotta a feketeembert a nagykefével. A gondolat fele-tartama alatt lepattant csataménről s egy másik félgondolat alatt — zsupsz! — az ágy alá!

Mint az ijedt kis béka, amikor a víz alá csuppan. Nem lehetett visszaráncigálni. Csak

kuksolt az ágy alatt s hiába volt a huszár-sipka, négykézláb drukkolva leselkedett kifelé.

Amikor semmi csalétek nem fogott rajta, az önérzetére próbáltam hatni:

— Nem is vagy te igazi huszár . . .

— Huszáj vadot! — kiabált vissza az ágy alól.

— Hát akkor mért bujtál el?

Mejt féjek . . .

Ezuttal nem sokat értem el az önérzetére appellálva, ami pedig sok más esetben a leg-hathatósabb eszköznek bizonyult idáig. Mert öntudatos legény egyébként, aki nehezen nyeli le a sértést s — az apját kivéven — vissza is szokott vágni. Sőt egyizben feleselt is a kishújának tanítónőjével és pedig az utcáról az iskola ablaka felé adresszálván a tiszteletlen nyelvelést. Ez azomban oly jelentős eset volt, hogy kénytelen vagyok kissé körülményesebben kitérni a dologra.

Még szeptember vége táján történt, hogy egy délelőtt, miután az édesanyja kellőképp kicsinosította, sétára vitte magával a lány. Tudni kell, hogy a lakástól nem messze esik az iskola, amelynek utcai magas földszintjén van az elemi első osztály, annak nebulói között figyelmet a tanító nénire az Ágnes néne is. Ágnes kisasszony eddig többizben mesélt neki az iskoláról, amit János karikára tágult szemmel hallgatott. Azonfelül el is kísérté néhányszor az osztályig és így nem lehet csodálni, ha alaposan megjegyeztet magának mindent.

Azon délelőttön, amikor a botrány történt, az enyhe időben tárva volt az első osztály va'amennyi ablaka. Amikor János — a leány kezét fogván — az iskola elé ért volna, az utca tulsó felén megállt s aztán, ahogy csak fért a torkán, átkiáltott a nyitott ablak irányába:

— Ádnez, deje ti!

Ágnes, persze, nem jöhetett ki az osztályból, mert a tanítónéni éppen arról beszélt neki odabent, miért kettő az egy meg egy, de meghallván az öccse hangját, a nyitott ablakhoz lépett (az ablaknál ül történetesen) s intett a kezével, hogy hallgasson el. De János annál indulatosabban kiabált az utcán keresztül:

— Deje szétájni! Ne tanujjáj mindid!

A zenebonára figyelmes lett a közelben posztoló rendőr, ám egyelőre nem avatkozott közbe. A lárma azonban akkorára élénk fel-

tűnést keltett a tanteremben is, elannyira, hogy utóljára az ablakhoz lépett a tanítónéni s szelid hangon átszólt a renitens ember felé:

— Kisfiu, ne kiabálj, mert zavarod a tanítást . . .

Több se kellett neki! A méregtől veresen nyelvelt vissza:

— Tiabájt!

Mivel az ifjuember viselkedése ekkor már a csendháborítás jellegét öltötte magára, némi habozás után a rendőr is arra vette útját, megfontolt lépésben. A hely színére érvén, rendretusítottta komoly szóval:

— Kisfiu, menjen tovább, mert bekisérem az ügyeletre.

Nyugodtan mondta ezt a rendőr, de közbeavatkozása csak olaj volt a tüzre. Harmadfelosztendős legény csupán még a János, mindazáltal szembefordult a kötelességét teljesítő hatósági közeggel. Kivetette a mellét, végignézett a rendőrön:

— Mada netem ne becéjjen!

Hát akkor mér kiabál az iskolába? — Azij!

Amikor azt mondta: «azér», hátat fordított a rendőrnek s faképnél hagyta. A biztos ur aztán a posztjára indult vissza, de utközben többször megfordult s fejét csóválta a dacos kisémbereken, aki akkor már elérte az Andrassy-utat s aközben a leánnyal folytatott élénk szóharcot.

Mert dacos egyéniség s makacsságával csak a leleményessége érhet föl, különösen, ha bajba kerül. Ám a leleményével is zsákutcába szorul rendszerint.

Ülök az íróasztalnál a minap, az asztalon a lapipa. Egyszer csak rámnyit s megáll az asztal sarkánál, haptákban. Mert a jelentkezés formája szigoruan katonai jellegű: a sarkak összecsatlantanak, kézfej a combhoz szorítandó, a fejét viszont föl kell vágni.

Tiszteleg és azt mondja:

— Apuszi, add netem a pipát. Anyuszi mondta . . .

— Mikor mondta anyuci?

— Moszt.

Behivom az anyját. Kiderült, persze, hogy szó sem volt soha a pipáról.

Érzi már, hogy megfogták, de nem hagyja magát. Nyel egy nagyöt s rávágja:

— Adneszte mondta.

(Ágneske a nénje).

— Ágneske nem mondhatta, hékás, mert ő az iskolában van.

Megint megfogtam. Mégse hagyja magát! Látja, hogy egyre jobban belegabalyodik, de már kész a mentőötlettel:

— A házmesztejné mondta.

— Ugyan, ugyan! Hisz a házmesternét nem is láttad még ma! Szabad így hazudni?

— Nem szabad, — pislog ijedten.

— Hát akkor hogy mertél hazudni?

— Azij.

Természetesen a bűn megtorlása következik ezután, ami abban áll, hogy ki kell térdepelni a sarokba, hátfal a szobának.

Ott gubbaszt aztán, konokul leszegett fejjel. Gubbaszt már vagy öt perce s maga elé suttog valamit. Megunom az inkvizíciót s abban a föltevésben, hogy a büntudat terhe a'att megigéri a javulást, odaszólok neki:

— Jó fiu leszél ezentul?

— Nem jeszet, — szól vissza egy vállrántással.

— Hát akkor rossz maradsz?

— Jossz!

Nincs többé kétség: itt minden nevelési rendszer csődöt mond.

Aközben kissé megfélekedzem róla. Papirost, tollat készítek elő: valami apróságot kellene írnom. Egyszer csak megszólít:

— Apuszi volt katona?

Fölnézek. Már nem térdepel, ahelyett azt a katonaképemet vizsgálja nagy elmerüléssel, amely előtte függ a falon.

— Voltam katona, — mondom aztán.

Elhallgat, mintha tünődözne valamin. Kesőbb előrukkol az új kérdéssel:

— Apuszi volt catába?

— Csatában? Hogyne!

Nem szól vissza mindjárt. Azalatt kisémitom a papirost s azon vagyok, hogy mielőtt nekiülnek, elrendezzek egy-két gondolatot. Egyszer csak azzal zavar föl:

— Apuszi féjt a catába?

A kérdés kínos. Akaratlanul olyan térére siklottunk át, amelyről nem szívesen nyilatkozik az ember. A kölyök most már feltűnően ismétli meg a kérdést:

— Apuszi féjt a csatába?

— Már az attól függött, hogy mitől, az ütközetek különböző fázisaiban, — mondom rá némi köntörfalazással.

Szerencsére, nem érti meg. Talán ezért is van, hogy sokáig maga elé néz, mintha nagy dolgok felett tünődözne. Ahogy megszólal még egyszer, nem minden célzás nélkül, bólogat magának:

— En szentitűj sze nem fejek.

Ha valaki azt hinné ezután, hogy Jánosból teljesen hiányzanak a nemesebb természetű alapvonások, súlyos tévedésben lenne. Itt van, tegyük föl, a vagyongyűjtés szenvedélye. Ő is gyűjt. Igaz, hogy az egész ház érzékeny hátrányára.

Történt, hogy egy alkalommal — el g könnyelműen — így szóltam hozzá:

— Jegyezd meg, hogy minden komoly ember gondol a jövőjére!

— Hogy gondolj? — nézett rám nagy szemekkel.

— Ugy, hogy másnapra is félretesz a pénzből.

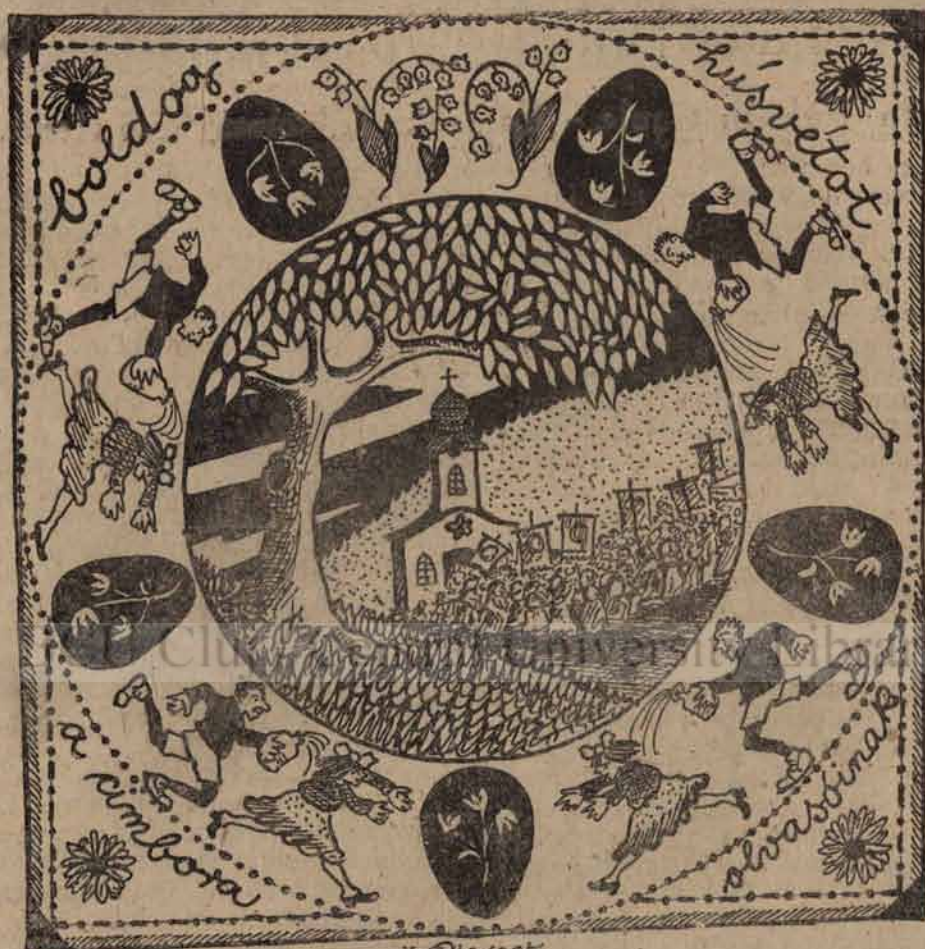
— Ejteszi a pénzt?

— El hát!

Erről az apai útbaigazításról röviden megfélekedtem, de — úgy látszik — annál jobban megjegyezte magának ő. Vagy egy hét múlva arról panaszkodik az anyjuk, hogy érthetetlen módon nyoma vész a pénzének. Bevásárlás után hol az íróasztalról, hol a varrógép sarkáról tűnik el a visszamaradt pénz. Mivel a gyanus lopások megismétlődnek, nagy titokban házinyomozást indítunk meg. A leány most jött először faluról, föltétlenül megbízható, a két gyerek még nem nyul pénzhez. Érihetetlen a dolog! A lopás ismétlődik minden alkalommal.

Rövidesen előkerült a tolvaj. Amikor faggatni kezdtük, kertelés nélkül, férfiasan vallott.

Egy reggel ugyanis, takarításközben, észrevette a leány, hogy a középső könyvesállvány egyik részéből, ahonnet már régebben vettem ki egy könyvet, valami pénz kandikál ki a csücskével. Ahogy benyult a kezével, százharmincezer koronát húzott elő. Kitént egykettőre, hogy a pénzt Jancsi lopkodta rendszeresen. Arra a kérdésre, mimódon csuszhatott le ennyire az erkölcsi alapról, egy nagyott nyelt:

H. R. 1925.

Lányok, lányok, hiába röptök, — Lócsolástól meg nem menekültök!

— Apuszi monta, hod ej tej tenni a pénszet.

De nem a másét, hékás!

Ő mindazonáltal szenvedélyesen gyűjt továbbra is és tizezer koronásról százezresig mindent begyömészöl a könyvek közé, mint cernát-rongyot a kis egér. S ha olykor megszorul az anyja, csak benyul a dugaszhelyre: ott mindig talál valamit.

Most, persze, hiábavaló lenne még találgatni is, mi válik belőle valamikor. Ő lakatos szeretne lenni egyelőre s azonfelül élénk hajlamokat árul el irodalmi téren. Ha íráshoz készülök: ő is papírt, ceruzát kér. Leülök az íróasztalhoz, ő is helyet foglal a maga asztal-kája előtt. Szokásom, hogy olyankor ráfűstölök

a hosszuszáru pipára. Erre feláll, hozzám jön s a kurta fapipámat kéri. Odaadom neki, csak hagyjon már békében!

Munkaközben sok mindenről megfeledkeznek az ember s nem igen figyel oda, mi történik körülötte. De néha, föltekintek az írásból. Látom, hogy János is dolgozik. Mellette a pipa, balkezevel a papirozt fogja le, a másikkal krikosz-krakszokat rajzol ki a papírra. Később felnéz, pontosan úgy, mint én, félkönyökre támaszkodik, hogy félreduzzad tőle a bal arca s maga elé tőpreng, összehuzott szemöldökkel.

Isten tudná, micsoda gondolatok kavarognak a homloka megett!

(Budapest.)

Szilasy Bálint szép históriája.

Irta: Fábian Gyula - Rajzolta: Fábienne Biczó Anna.

Bálint valóban nagy beteg volt. Marika alig-alig tudott egy keveset enyhíteni rajta a kamarából hozott álkörmössel. A beteg nem tudott magáról. Marikát sem ismerte meg.

Mindnyájan főnn virrasztottak. Nagy nehezen várták a reggelt. Dávid uram egy cédulára fölírta mindazoknak az ismerősöknek a nevét, akik forróságban feküdtek, fejük, mellük fájt, vagy köhögtek és felgyógyultak. Ezeket reggel mid körüljárják, tanácsot, orvosságot kérnek. Valaki csak fog mondani valami patikaszeret, amitől Bálint meggyógyul. Orvos nem volt akkor a városban. A losonci fürdő borbélyja gyógyította akkor a betegeket. Ahhoz kell kimenni, elhívni. Nézze meg Bálintot, segítsen rajta. Nehéz volt akkoriban a betegek gyógyítása. Orvosok csak nagy városokban, igen nagy urak udvarában éltek. A patikáriusok, borbélyok, javas- meg keverő-asszonyok foglalkoztak gyógyítással. Többnyire házi szerrekel igyekeztek segíteni a betegen. Jól ismerték a fűnek és különböző növénynek gyógyító erejét. Nagyobb uri házak »vizegető« mestert tartottak. De a jó háziasszony maga is értett a »vizegetés«-hez. Sok háznál volt vizegető katlan, hosszú görbe hűtő-csővel, lombikokkal. A kamarában sorba állottak a gömbölyű üvegekben a sokféle párlatok, mint például: tamariszkuszviz, szekfüecet, fekete ürömvíz, levendulabor, istenfájviz, fodormenta-szesz, chelidoniavíz, póbinta, borral égetett gyöngyvirágviz és még sokféle betegség ellen való szer. Mindegyiknek megvolt a maga rendeltetése. A farkasalma párlata gyógyítja a belpoklost. A izsópviz fülzugás ellen való. A rozmaryingviz az alélt embert kelti életre. Mindenki hitt a virágvizek, a fűpárlatok és a teák mindenható gyógyerejében, úgy, hogy voltak fűvesdoktoraink, akik főképen ilyen szerrekel gyógyították betegeiket.

Ha valaki megbetegedett, akkor a család tagjai, barátai, ismerősei szerteszéledtek orvosságot tudakozni. Sok háznál megfordultak. Itt is, ott is javallottak valami szerit, virágvizet, liktáriumot, teát, kenőszert, amit a betegség ellen jönak gondoltak. Sőt még levélben is

kérdezősköötök. Leírták a betegséget és többnyire kaptak is tanácsot, elegendőt.

Dávid uramék is így tettek. Dávid uram a losonci borbélyt ment elhívni. Süket uram nyakába vette a várost orvosságot tudakozni, Péter pedig a patikába indult.

A patika a piac-téren volt. Amikor Péter kinyitotta az ajtót, csengetyűszó hangzott. Péter körülnézett. Nem volt a helyiségben senki, a falak óriási polcokkal voltak eltakarva, rajtuk fölírásos dobozok, lombikok, kenőcsös tégelyek, különös formájú üvegek. A patika padmalyáról másfélrófós kitömött krokodilus lógott le. (A tuloldalán, képünkön látható!) Egy porc tetején kitömött bagoly társaságában koponya meresztette üres szemgödreit és ijesztette az amugy is aggodalmaskodó látogatókat.

A csengetésre előjött Rueber uram, a patikárius. Szikar, idős ember volt, nagy szakált viselt.

— Mi a kívánsága, fiatal ember?

Péter lassan, megfontoltan elmondta a Bálint esetét. Pontosan leírta a betegség tüneteit. Rueber uram sokáig gondolkozott, majd egy könyvet vett elő és tanulmányozta. Közben öreg nénike lépett be.

— Mérjen ki nekem az ur két pénzért repülő-zsirt.

Rueber uram egy piros mázas cserép bögrét emelt le a polcra és nagy gonddal lement valami fehér anyagot, óvatosan becsomagolta és a nénikének nyújtotta.

— Azután ne sokat kenjenek belőle egyszerre a beteg testrésze, mert az orvosság igen erős. Csak módjával kell vele bánni.

A nénike nagy hálálkodva eltávozott. A patikárius akkor nagy komolyan megszólalt.

— Az én hitem szerint, a beteg ifju forróságban vagon. Ez kiszáritja a test nedveit és a csontvelőt is. A beteg épen ezért sok folyadékot tartoznék magához venni. De mivel halom, hogy vízből huzzák ki, úgy bizonyosan elegendő nedvességben volt része, ergo — a folyadékot csak módjával juttassák a belső részébe.

Az ajtó fölött megszólalt a csengő. Erős,

tagbaszakadt furmányos lépett be. Illendően köszönt.

— Megsántult a lovam. Valami daganat van a lábán. Javaljon valamit rája.

Rueber uram a polchoz lépett, leemelte róla a piros mázas bögrét és Péter bámulatára megint abból mért le nagy gondossággal egy tojasnyi darab kenőcsöt a ló számára is.

— Aztán ne sokat kenjenek belőle a beteg testrészre, mert az orvosság igen erős. Csak módjával kell vele bánni! Fél dénárt fizet kend.

A furmányos fizetett és elment. A patikárius újból Péterhez fordult.

— Ez tehát a nedvekrö'. Most pedig szólok a forróság, recte-fiber ellen való orvosságról. Ez pedig nem más, mint a zilizgyökér. Ez azon orvosság, amelynek hatása bizonyos.

Egy belépő menyecske szakította meg a patikárius előadását. Szunyogzsirt kért — szeplő ellen. Péter önkéntelenül a polcra nézett, ahol a piros bögre állott. Rueber uram csakugyan levette a bögrét és alig egy diónyi mennyiséget mért le nagy óvatosan belőle.

— Azután ne sokat kenjen belőle, lelkem, az arcára, mert az orvosság igen erős. Csak

módjával kell vele bánni! — Három dinárt fizet kend.

A menyecske elpirulva köszönt és távozott. Rueber uram visszatette a csodálatos

edényt és újból értekezéshez fogott: — A zilizgyökér meleg és száraz. Akinek forrósága vagyon, törjön össze ecetben zilizgyökeret és ezt reggel éhomra, vagy este igya meg és a forróság meg fog szünni. De ha a feje fáj, az is vegyen zilizgyökeret, adjon hozzá egy kis zsályát, törje össze ezeket és keverjen hozzá egy kis faolajat és ezt kezében melegítse meg a tűznél, aztán kenje rá a homlokára, kösse be a fejét kendővel és így menjen aludni: a fejfájása bizonyosan elmúlik.

A patikárius lakásának ajtaján magas, vékony urasszony lépett be.

— Mit kíván kedves nőm, Arabella?

— Megérkeztek a gyerekek. Egy kis zsiros kenyeret akarok adni nekik; elfogyott a zsirom. Hol a zsir?

Péter elszörnyedve látta, hogy újból a piros bögre került le a polcról. Rueber uram tisztelettel nyújtotta át kedves élete-párjának.

— Azután ne sokat kenjen belőle a gyerekeknek, mert nagyon drágan méri a zsirt a hentes. Csak módjával kell vele bánni!

Arabella asszony eltűnt a zsiros bögrével. A patikárius egy fiókot nyitott ki és elszáradt gyökeret szedett elő. Egy jó marékra valót csomagolt össze és Péternek nyújtotta.

— Studiózus kegyelmed? És kinek viszi az orvosságot?

— Igenis, deák vagyok. Az orvosság is deáknak kell. Szilasy Balintnak.

— A koszorus deáknak?

— Annak!

— Nem fizet kegyelmed semmit. Eljöhét máskor is, szolgálok tanáccsal és patikaszerrel. Jobbulást kívánok.

Péter hazasietett. Akkor már Süket uram is ott volt, megrakodva füvekkel, üvegekkel, papirosra fölirt jó tanácsokkal. Mint valami hadvezér vizsgálta a sok flaskót, csomagot, hangosan olvasta a konyhában, hogy melyik orvosságot hogyan kell megfőzni, megsűtni, összekeverni és hogyan, milyen sorrendben beadni a betegnek. Hanka rakta a tüzet és egy javas asszony sürgött-forgott a tűzhely körül.

Süket uram egy cédulát vett elő és hangosan vezényelt.

— Vegyünk egy almát. Messünk le róla egy szeletet. Kaparjuk ki a belsejét, tegyünk bele ludzsirt és mézet egyenlő mennyiségben. Helyezzük rá a levágott szeletet miként a süve-

get, helyezzük lábasba, fődjük le és lassu tűzön saját gőzében pároljuk, a míg az alma által nem puhul. Ha ezt elértük, adjuk a betegnek, melyet az elfogyasztván, mellének könnyebbségére fog szolgálni.

Szegény Bálint nem tudott arról a nagy sürgés-forgásról, ami körülötte volt. Esméletlenül feküdt kis kamarájában. Marika volt mellette, aki Péteren kívül senkit sem eresztett a beteg ágyához. A beteg csak akkor nyugodott meg kissé, ha Marika a kezét tette rá égő homlokára. Ilyenkor néha föltekintett és eszmélet derengett a szemében. Mintha megismerte volna Marikat.

Megérkezett a losonci fürdő borbélyja is Dávid urammal együtt. A borbély megnézte Bálintot, kikérdezte Pétert és Marikát a betegség mibenlétéről, a zilizgyökeret és a füveket kidobta az ablakon, a sokféle virágvizet kiöntötte.

— Minden betegség a vérben van. Ha valahol megromlik a vér, azon a helyen föllép a betegség. Most a mellben lázott át a vér, azért fáj a Bálint melle. A rossz vért le kell vezetni, hogy a természet friss vért produkáljon és ez elnyomja a betegséget.

A borbély elővette köpülőző szerszámját és három helyen is vért szivatott a Bálint melléből. Kijelentette, hogy ha Bálint nem lenne jobban, másnap pióccákkal próbálkoznak.

A beteg állapota nem javult. Eljött az este. Marika le sem feküdt. Péterrel együtt virrasztott és próbáltak enyhíteni Bálint szenvedésén. De bizony, amikor eljött a reggel, kivilágosodott, Péter könnyes szemmel fordult Marikához:

— Bálint nagy beteg.

— Megsegíti az Isten! — mondta Marika bizó lélekkel.

Bálint barátai mindent elkövettek, hogy meggyógyítsák. Filó uram Kékköre ment, hogy elhozza Perédi Lőrinc kapitány udvari orvosát. De két nap kell oda, amíg megfordul.

Ötödik nap Péter gondolt magában va' amit. Elment Pataki professzor uramhoz. Elmondta a nagy szerencsétlenséget, a Bálint nagy betegségét. Pataki uram meghallgatta.

— Én nem vagyok orvos. Csak annyit értek ehhez a tudományhoz, hogy nem sokat hiszek benne. Ez a tudomány még igen fejletlen. Az emberiség csak tapogat a gyógyítás útján.

Mit tudhatok én segíteni? Csak annyit tudnék tanácsolni, amennyit a természetes ész sugalmaz. Azért elmegyek. Derék fiatal ember szegény Szilasy uram, ez a legkevesebb, amit tehetek érte!

Délután meglátogatta a beteget. Sokáig nézte, majd a mellére fektette a fejét és hallgatta a beteg lélegzését. A kezét rátette Bálint szívére és a dobogását figyelte. Számolta a lélegzését is. Nagy idő múltán megszólalt:

— Édes Marika hugom, semmi biztatót nem tudok mondani. A Bálint tüdeje beteg. A jobboldali fele nem is lélegzik. Még a kis levegővétel is nagy kinyábra kerül. A szíve sem ver úgy, amint kellene. Meg kell mondanom, hogy nem hiszek a fölgögyulásában.

— Ne lenne semmi segítség? Ó, tanácsoljon bármit, én minden áldozatot szívesen meghozok.

— Figyeljen ide, hugom. Bálintot a gondos ápolás talán megmentheti. De ez igen nehéz. Az első az, hogy elegendő táplálékot vegyen magához. Mihelyt csak alkalom kínálkozik, mindig azt lesse, mikor adhatna egy kis tejet, vagy más könnyű táplálékot a betegnek. Vigyázzon arra, hogy a helyzetét, még ha szenved is miatta, ne változtassa. Ne feküdjék egyformán. Néha ültessék fel. Ecetes ruhával, erős borral dörzsöljék a hátát, mellét egészen pirosra. Kőpülőzni nem szabad, mert ez csak gyöngít. A forrósága ellen jó hidegvizes ruhát rakjon a fejére. Virágvizekkel meg teákkal ne rontsák a gyomrát. Ha nem jön tanult orvos, inkább ne adjanak semmit. Ha erős a Bálint szervezete, nagy ápolással talán megmenekül.

— Én rajtam nem fog mulni, — mondá Marika.

— Látom, hugocskám, de azt is látom, hogy már talán egy hete sem alszik. Utoljára még maga betegszik bele a nagy ápolásba.

Kopogtak az ajtón. Kis, kövérkés emberke lépett be. Háta mögött Filó uram. Ugy látszik, sikerült elhozni a kékkői orvost.

— Pokorny Albert vagyok. Almási kapitány udvari orvosa. Nógrád vármegye hadi doktora. A kapitány ur különös figyelmembe ajánlotta a beteget, mert régi jó barátjának a fia. Lássuk hát, miben lehetek segítségére?

Pataki uram is megnevezte magát és elmondta, hogy miben találja a Bálint betegségét. Az orvos jól megvizsgálta Bálintot, majd a professzor felé fordult.

— Tisztelet a kegyelmed tudományának. Én sem mondhatok mást a betegségről. A gyógyításához azonban nem elég az agondos ápolás, amelyet különben magam is úgy ajánlok, mint azt a professzor uram tette. Szükség van kétféle teára, amely nélkül igen nehéz a gyógyulás. Ez a gyűszüvirág főzete, amely a szívet erősíti, a másik a pemetefű tea, amely a köhögést könnyebbíti. Ezenkívül sok dolgot fogok még tanácsolni, amelyeknek a hatása egyenkint talán csekély dolognak látszik, de mégis könnyebbségére lesz a betegnek.

Sok mindenfélét mondott még az orvos és sok tanácsot írt fel egy papiros-lapra. Amikor ellátta tanácsával Marikát, elbucszott és Pataki urammal együtt eltávozott.

Marika rögtön hozzálátott, hogy a tanácsoknak eleget tegyen. Péter is szaladt a patikába, hozta a füveket, amelyekből Krisztinka asszony főzött friss orvosságot. Estefelé, amikor Marika megújította a hidegvizes ruhát a beteg fején, Bálint fölnyitotta a szemét és rátekintett. Sokáig, igen sokáig nézte, nézte, majd alig hallható hangon megszólalt:

— Marika! Marika! . . .

— Itt vagyok, Bálint.

— Ugy-e nagy beteg vagyok én?

— Nagy beteg. De most majd megfordul. Csak most ne beszéljen többet, mert az ártalmára van.

A rákövetkező nap csakugyan könnyebben volt Bálint. Magához intette Pétert és látszott a szemén, hogy kérdezősködni akar tőle.

Péter elmondta, hogy már több mint egy hete eszméletlenül feküdt és csak a Pataki uram, meg a kékkői orvos látogatása után mutatkozik valami javulás.

Bálint még öt napig lebegett élet és halál között. De Marika el nem lankadó erővel ápolta Péterrel együtt.

A husvét is elközelgett. Nagyszombaton este Bálint elaludt. Mélyen, mozdulatlanul aludt, semmi életjelt nem adott magáról. Marika megdöbbenve figyelte. Látta, hogy a beteg homlokán nagy izzadság-csöppök gyöngyöztek. Jaj, ez már talán a halálos veríték a Bálint arcán! Marika térdre borult és imádkozott. Imádkozott egész éjszaka. Reggel hat órakor, amikor a nap fölkel, akkor is a feszület előtt téreepelt. Az ablakon besütött a nap, körülragyogta Marikát. Odakünn megkondultak

a harangok. A husvét reggeli istentiszteletre harangoztak. A föltámadást ünnepelte az egész város. A tulsó parton processzió haladt a templom felé. A céhek vonultak fel, zászlók, lobogók alatt; züggött az ének, elvegyülve a harangok ünnepélyes kongásával.

— Föllámadt Krisztus e napon,
Alleluja, hála legyen az Istennek,
Hogy az ember vigadozzon,
Alleluja, hála legyen az Istennek!

Marika tiszta hangot hallott. Bálint hangját.

— Jó reggelt, hugocskám! Mi az a nagy harangzúgás? És mit énekelnek olyan szépen az emberek?

Marika azt hitte, hogy csak álmodik, amikor ilyen tiszta hangon hallja beszélni Bálintot.

— Mit énekelnek? Azt, hogy: föltámadt Krisztus e napon! Alleluja! A föltámadásra virradtunk, Bálint!

— Husvét reggele van? Milyen szép süt a nap az ablaküvegen át! És milyen szép virágok nyílnak az ablakban? Olyanokat én még sohasem láttam.

— A tulipánok azok. A kegyelmed tulipánjai. Ezek is most reggelre nyíltak ki.

Marika a legszebbet fölvette az ablak párkányáról és Bálinthoz vitte. Bálint sokáig gyönyörködött benne. Remek szép, fehér virág volt, piros erekkel, szegéllyel ékesítve. Finom szirmai fénylettek, ragyogtak a reggeli napsugárban.

Bálint megfogta Marika kezét, amely még a virág szirmánál is finomabb, szebb volt.

— Talán a sirgödörtől tartott vissza engem a hugocskám keze. Köszönöm. Sóha nem felejttem el.

— Felebaráti kötelesség. Lám, kigyelmed a jeges vízből huzta ki a kis Lackót és visszaadta gyermekét az anyjának!

Dávid uram megjött Péterrel a föltámadás ünnepéről. Boldogan köszöntötték Bálintot, amikor meghallották, hogy egészen magához tért. A betegről elmúlt a forróság is. Fájdalmi megszűntek. Köhögött ugyan erősen, de mindenki lathatta, hogy a gyógyulás útjára tért.

Másnap Bálint már a kis Lackót kívánta látni. Jött is Lacika a kis fehér cicával, a nely hűséges cimborája lett a kis fiúnak. Nagy volt a Bálint öröme, amikor megsimogatta a kis gyerek aranyhaját. Krisztinka asszony is eljött, virággal rakta tele a Bálint ablakát.

(Folytatása következik.)

Szép levél.

Sepsiszentgyörgy, 1926. febr. 4.

ÉDES JÓ NAGYAPÓ!

Kérem, ne haragudjon rám, hogy már három-négy hónapja nem irtam, de nagyon sok a tanulni valóm. Ha azonban nem is irtam, mindég emlegetem, oly nap nem telik el, hogy ne emlegessem az én kedves Elek nagyapómat.

A „Cimborát” nagyon szeretem. Talán soh'se tudok megválni e kedves laptól. Valóságos ünnepnap, amikor megérkezik a „Cimborá”. Anyukám, mivel a postán van, mindég haza hozza, s én mindég pár órával hamarabb kapom az én lapomat. Amikor hazamegyek az iskolából, első szavam: — Van-e Cimborá? és akármennyi tanulni valóm van, szakítok annyi időt, hogy elolvassam. Most a legjobban tetszik nekem „Szilasy Bálint szép históriája”. De nemcsak nekem tetszik, hanem Anyukám is, Apukám is örömmel olvassák. Nagyon hálás vagyok azért a két szép könyvért, melyet a rejtvénymegfejtéssel kaptam. — Apukám is, Anyukám is elolvasták.

Igazat megvallva, részt akartam én is venni a nyári beszámoló pályázatán, de attól féltém, hogy a többi cimboráim sokat utaznak és többet tapasztaltak, mint én és az enyém nem fog senkit érdekelni. A nyáron azonban, megígérem, hogy le fogom írni én is. Voltam Lécfalván, Lisznyában, Kolozsvárt és Barátoson. Lécfalván nagyon sok szép könyvet olvastam, pld. Nagyapótól: A két gazdag ifju történetét, Uzoni Margitot, Katalint, a Magyar mese- és mondavilág IV. kötetét, Gyarmati Zsigánétól, B. Büttner Linától, Gaál Mózesstől, Jókai Mórtól, Tompa és Petöfi költeményeit, Verno Gyulától. Az olvasás a legkedvesebb szórakozásom. Ilyenkor úgy beleélem magamat, hogy amikor hozzám szólnak, mintegy álomból ébredek fel. Lécfalván, a kert legelhagyatottabb részén, egy nagy vadkörtefa alatt volt a kedvenc olvasóhelyem. Ott olvastam Magyarország történetét, Magyarország Nagyaszonnyait, Magyar király-mondák-at és még több ilyen hasznos könyvet.

El akartunk menni a nyáron, hogy meglátogassuk Nagyapót, de Anyuka nem kapott szabadságot s mi sem mentünk el. Megkerestem azt a „Cimborát”, melyben az Elek Nagyapó arcképe volt. Kivágtam és Anti rámát csinált neki, és befestettem arany színre és az ebédülőben föltettem, hogy mindég lássam az én kedves Elek Nagyapómat s hogy buzdító példám legyen. Amikor e képre nézek, mindig egy kedves öreg bácsi jut eszembe, aki íróasztalánál mindég ir, nem ismerve fáradságot, hogy a kedves gyermekhadnak örömet szerezzen a szép mesékkel, viszont a gyermekek a legforróbb szeretetükkel árasztják el s megaranyozzák életét.

Kedves Nagyapó, habár nincs sem nevenapja, sem semmi ünnep, sok-sok boldog évet kívánok még, hogy e kedves gyermekhadban éljen és terjessze a szeretetet, mert a Cimborá olvasói, ha nem is ismerik egymást, mind szeretik egymást, mert Elek Nagyapó erre tanította mindeniket s engem is.

Kezeit sokszor csókolja szerető unokája:

PÉTER MARGIT IV. p. isk. t

Öcsike meglocsolja Pirikét.

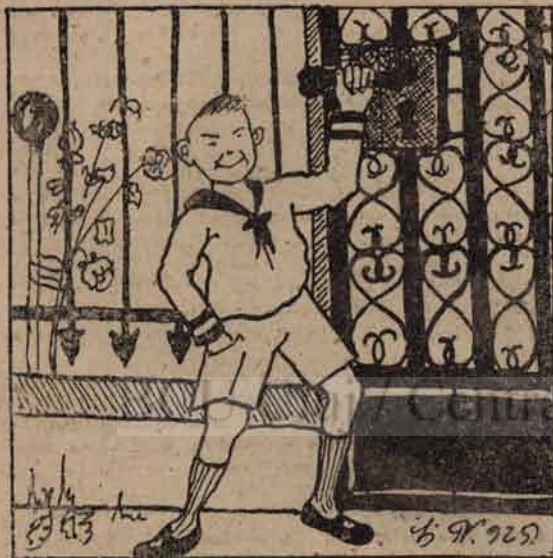
— Gyermekkori emlék. —

Közeledik husvét ünnepe, édes nagyapókám s persze, hogy ezzel fölelevenedik lelkemben egy kedves husvétí emlék, amelyet muszáj elmesélnem. Talán emlékszik nagyapóka, hogy

lén, csupán Pirikét, s már előre örültem, hogyan fog szaladni előlem, én meg utána a rózsavizes üvegecskémmel.

Nagy jókedvvel nyitottam be a vaskapun, s hát, amint belépek a kertbe, mit látnak szemeim? Ládikót s benne egy szódavizes üveget. Csak rápillantottam a szódavizes üvegre s már meg is született fejecskémbe a nadselü gondolat.

— Ha öntözés, legyen öntözés, szavaltam magamban. A rózsavizes üvegecskéből éppen csak egy kicsit megprecelem Pirikét, hát ez

volt elemista koromban egy igen kedves barátóm, Pirike, akinek a szülei Budán laktak, nagyszerű villában, gyönyörű kertnek a közepén. Nem is mertem mást megöntözni husvét regge-

is öntözés? Nosza, ovatosan körülnéztem, aztán hirtelen kiemeltem a ládikóból a szódás üveget s hátam mögé bujtattam. Éppen jókor, mért ebben a pillanatban nyílt a verandára néző ajtó, kiröppent Pirike, aki szaladva szaladt elém a piros tojással!

— Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok, szavalta Pirike — nem félek téled, Öcsike! lhol, itt a piros tojás, kezdődhetik a locsolás.

— Igen? mosolyogtam én kajánul s abban a pillanatban hirtelen-váratlan elérántottam a szódás üveget, a rugóját jól megnyomtam s — freccs! Csakúgy freccsent sűrű sugarakban Pirike arcába a szódavíz. Persze, prűszkölt, alig tudott magához térni szegényke, de hallgasson ide, nagyapóka lelkem! amikor jól megtörül-

gette arcát, szemét, olyan lelkéből kacagott, hogy az csupa csuda.

— Nadselü gondolat volt, Öcsikém, drágám, mondta Pirike. Ha öntözés, legyen öntözés, legyen öntözés.

— No, ugy-e? Magam is ezt gondoltam.

Egész délelőtt szaládgáltunk a kertben. Alig tudtunk elválni . . . Ó, szép gyermekkorom!

(Budapest.)

A másolat hitelül:
ELEK NAGYAPÓ.

Hány kilométer Kézdivásárhelytől Brassó?

Egy csiki bácsi, aki Kézdivásárhelyen csak borvizes szekérral járt, vonaton utazott Brassóba. Megkérdi a kalauzt, hogy hány kilométer Kézdivásárhelytől Brassó?

— 65, felel a kalauz.

— És Brassótól Kézdivásárhely hány kilométer? — kérdi ismét a csiki bácsi.

A kalauz dühösen vágja oda:

— Moga marha! Ha Kézdivásárhelytől Brassó 65 kilométer, akkor Brassótól Kézdivásárhely is 65 kilométer.

A csiki bácsi kevés gondolkodás után büszkén vágja oda:

— No-no, kalauz ur! Azért nem kell mindjárt lemarházni az embert, mert karácsonytól új évig csak egy hét van, de újévtől karácsonyig majdnem egy eszfendő!

(Sepsiszentgyörgy)

Bogátfi Vilma.

SHAKESPEARE:

A szentivánéji álom.

Az ifjúság számára átdolgozta:
LAMB KÁROLY és MÁRIA.

I.

Athén városában egyszer olyan törvény volt, amely feljogosította az athéni polgárokat arra, hogy lányaikat ahhoz kényszerítsék feleségül, akizhez ők akarják; és ha a lány ellene szegült a parancsnak, az apának e törvény szerint jogában állott halálra ítéltetni. De az apák nem kívánták gyakran a saját gyermekük halálát, s még ha meg is tették néha, hogy szigorúságukat ezzel is bebizonyítsák, a törvényt csak ritkán, vagy éppen sohasem hajtották végre, jöllehet a város fiatal hölgyeit gyakran rémítették a szülők ezzel a törvénnyel.

Akadit mégis kivétel egy Egeus nevű öreg ember személyében, aki tényleg Thezeusznál, Athén kormányzó hercegénél bepanaszolta a lányát, Hermiát, hogy nem akar feleségül menni egy athéni nemesi család tagjához, Demetriuszhoz, mert már egy másik athéni ifjút szeretett, névszerint Lizandert.

Egeus ítéletet követelt Thezeusztól s azt kívánta, hogy azt a rettenetes törvényt csakugyan hajtsák végre a lányán.

Hermia könyörögve kérte, vegyék tekintetbe, hogy Demetriusz már előzőleg szerelmet valloft egyik kedves barátnőjének, Helénának, aki az örülésig szerette Demetriuszt. De ez a tiszteletreméltó ok, amellyel Hermia engedetlenségét akarta megmagyarázni, nem hatotta meg a szigorú Egeust. Thezeusz könyörületes szívé volt, de hiába, hogy országának törvényeit nem változtathatá meg, csupán négy napi gondolkodási időt adhatott Hermiának, s ha ez idő leteltével is még mindig ellene szegülne apja parancsának, akkor kivégezik . . .

Hermia a kihallgatásról szerelmeséhez, Lizanderhez sietett, elbeszélte, hogy milyen veszedelemben került: ha nem mond le róla, négy nap múlva meg kell halnia.

Szegény Lizander igen elszomorodott, de eszébe jutott, hogy nem messze Athéntől egy nagynénje él, ahol ez a rettenetes törvény nem fenyegeti Hermiát, (mert ez csak Athén határáig terjedt), abban állapodott meg Hermiával, hogy még az éjszaka megfogja szótetni az apja házából, elviszi a nagynénjéhez s ott megesküsznek.

— Adban az erdőben fogunk találkozni, —

mondá Lizander, — amely pár mérföldnyire van a várostól; abban a pompás erdőben, ahol oly gyakran sétálgattunk szép májusi napokon Helénával.

Hermia a szökést csak barátnőjének, Helénának árulta el, ám Heléna elhatározta, hogy felkeresi Demetriuszt és mindent elbeszél neki, habár barát-nője titkának elárulásáért nem sok jutalmat remélhetett, mindössze azt a sovány élvezetett, hogy a hűtlen Demetriuszt majd ő is követheti az erdőbe. Mert bizonyos volt abban, hogy Demetriusz a Hermia üldözésére fog sietni.

Az erdő, amelyben Lizander és Hermia találkozni akartak, tündérek kedvenc találkozási helye volt. Oberon, a tündérkirály és Titánia, a tündérkirályné, parányi kísérelőkkel együtt ebben az erdőben szokták tartani éjszakai mulatozásukat. Ez idő tájt történt, hogy a kis tündérkirály és tündérkirályné összekocant s most már nem jöttek össze e kellemes erdő holdsugaras, árnyékos utain, hanem addig civakodtak, hogy végül az összes tündérek a makok kelyheiben akartak elrejtőzködni félelmükben. E szerencsétlen civakodásnak az volt az oka, hogy Titánia nem akart kiadni Oberonnak egy elrabolt fiúcskát, akinek az édesanyja Titániának jó barátnője volt s mikor ez meghalt, a tündérkirályné ellopta a gyereket a dajkától s magával vitte az erdőbe.

Azon az éjszakán, amelyen Lizandernek és Hermiának találkozniok kellett ebben az erdőben, Titánia, amint éppen néhány udvarhölgyével sétálgatott, összetalálkozott Oberonnal, akit tündéri udvara kísért.

— Csak a holdsugárral akartam találkozni, büszke Titánia, — szölt a tündérkirály.

— Te vagy az, féltékeny Oberon? — válaszolt a királyné. — Tündérek siessünk innen el, mert esküvel fogadtam, hogy kerülni fogom a fársaságát.

— Várj csak, te hebehurgya tündér! — szölt Oberon — hát nem urad vagyok én? Add ki nekem azt az elrabolt fiúcskát, hogy apródommá tegyem.

— Ne is beszélj róla, — felelt a királyné — tündérkirályságoddal sem vásárolhatsz meg tőlem ezt a fiút. — S ezzel mérgesen faképnél hagyta a királyt.

— Jól van, hát csak haladj a magad útján, — szölt Oberon — még hajnalpirkadás előtt megkinozlok ezért a sértésért.

Ekkor Oberon elküldött Pukkért, aki fő és kedvenc titkos tanácsosa volt.

Pukk (vagy ahogy néha hívni szokták, Robin Pajtás) agyafúrt, pajkos szellem volt, aki tréfás csínyeket szokott véghez vinni a szomszédos fal-

vakban. Néha belopózott a fejjazdaságokba és leszedte a tejről a pillét, vagy pedig könnyű, tündéri kis testével elmerült a vajkőpülőbe s mialatt különös alakjával ott táncolgotott, a tejleány képtelen volt a tejből vajot készíteni; na de, a falusi pásztorok sem voltak szerencsésebbek!

Valahányszor Pukk a sörfőző üstöt választotta ki szórakozóhelyül, holt bizonyos volt, hogy a sör nem fog sikerülni. S amikor egy-két jó szomszéd összegyűlt, hogy egy kicsit sörözzön, Pukk sültrák alakjában beleugrott a söröskupába; ha pedig valamelyik öreg asszonyság készült iszákoskodni, Pukk addig fickándozott az ajkai előtt, hogy a sör mind az asszonyság kiszáradt álla alá ömlött; s ezután nemsokára, ha ugyanaz az öreg dáma ünnepélyesen helyet akart foglalni, hogy szomszédjainak valami szomorú, mélabus történetet adjon elő, Pukk kirántotta alóla a háromlábú széket, s a szegény öreg asszonyság földre pottyant; a többi pletyka-szatyor asszonyságok pedig az oldalukat fogták neveltükben és megesküdték, hogy ennél vidámabb órát még sohasem értek meg.

— Gyere csak ide, Pukk, szölt Oberon eme vidám kis éjszakai csavargóhoz — hozz nekem abból a virágból, amit a lányok „szerelmi bájvirág”-nak neveznek; ha e kis piros virág nedvét alvó ember szemére csepegtetik, amikor felébred, abba a lénybe lesz szerelmes, akit legelőször megpillant. E virág nedvéből akarok a Titánia szemhéjára csepegtetni egy kicsit, ha elalszik, s amikor felnyitja a szemét, a legelső lénybe szerelmes lesz, akire rápillant, legyen ez bár oroszlán, medve, szamár, vagy ürge majom; s mielőtt elvonnám szeméről ezt az igézetet, amit egy másik varázslattal akkor tehetek meg, amikor akarok, kényszeríteni fogom, hogy azt a kis fiúcskát kiadja nekem, hogy apródjaim közé sorozhassam.

Pukk, aki szíve mélyén szerette a huncfutásokat, igen mulatságosnak találta mesterének e tréfáját s elszaladt, hogy megkeresse a virágot. Oberon, mialatt Pukkra várt, észrevette, hogy Demetriusz és Heléna belépnek az erdőbe s hallotta, amint Demetriusz szemrehányást tesz Helénának, amiért utána settenkedett. Miután még több barátságatlan szóval illette, amikre Heléna szelid panaszkodással válaszolt, emlékeztette Demetriuszt, hogy neki örök hűséget fogadott, Demetriusz elhagyta Helénát, hogy (amint ő mondta) a vadállatok prédája legyen, de Heléna, amely gyorsan csak tudott, Demetriusz után futott.

(Folytatása következik.)

Elek nagyapó üzeni:

Baranyi János, Kolozsvár. Beleg vagy köhögsz, nem járhatl iskolába s kérsz, hogy vigasztaljalak meg téged. Február 4-én írtad ezt a levelet s hiszem, hogy az én vigasztalásom nélkül is már réges-régen elmúlt a köhögséged s vigan játszol a szabadban. Ugy legyen!

— **Lázár Róbert, Marosvásárhely.** A Cimbora egy régebbi számában olvastad, hogy szeretném, ha minden unokám leírná a könyveinek a címét. Neked nyolcvanhat könyved van, ezekből leírod a főbbeket s örömmel látom, hogy válogatott könyvtárad van. Hogy mikor megyek el Marosvásárhelyre? Hát bizony megeshetik, hogy körülbelül; amikor ezt az üzenetet olvasod, március vége felé, Pestről hazautaztomban kiszállok Marosvásárhelyen is, ahová már oly régóta készülök.

— **Lázár Éva.** Későn jutott eszedbe, hogy beszámolj a nyári vakációról, de remélem, az idén nem késel le. Örvendek, hogy nagyon szeretsz járni a tanítónéhez, mert ez azt jelenti, hogy szeretsz tanulni. Rejtvényeidből válogatok. — **Judovits Miklós.** Ha álmomból felköltenédnek s megkérdeznék, hol lakik Judovits Miklós, gondolkodás nélkül megmondanám, hogy hol. De mert ebben a leveledben megfeledezted a kellezéstől, nem írom a neved után, hogy hol kell a leveled. Mondanom sem kell, hogy feledékenységem miatt nem haragszom rád, mert ez megeshetik mindnyájunkkal. Öszintén örvendek, hogy a félévi vizsgád jól sikerült. Az én könyvtárom harmadik száma még nem jelent meg, legalább is én még nem kaptam hírt erről a kiadótól. Rejtvényeid sorra kerülnek.

— **Biró Ferencz, Nagyenyed.** Van egy-két sikerült strofa a versedben, de egészében nem közölhető. — **Kömlives Klára, Székelyföldvár.** Számon tartom ígéreteled, hogy gyakran írsz ezután s beszámolsz a nyári vakációról is. Szeretnél eljönni Kisbaczonba, de nem jöhetsz, mert apukád hivatalban van, elfoglalva, anyukád meg a gazdaság foglalja el. Én azonban remélem, hogy majd egyszer mégis teljesül a kívánságod.

— **Dass Enzsike, Sepsiszentgyörgy.** Csak most léptél a Cimbora zászlaja alá, máris elvალაშტაჰალბარátod. Szereted nagyapót, mert érzed szívének melegét, s hogy az ő szívéből unokái iránt nagy szeretet árad. Igazad van abban, hogy nincs szebb dolog, mintha a szeretettel szeretettel fizetik vissza. Azt nagy örömmel látom, hogy Sepsiszentgyörgyön sok olvasója van a Cimborának, mert ez azt jelenti, hogy kellőképpen értéklik az én munkámat. — **Jakab Legényke, Torda.** Ezer esztendeje, hogy nem írtál, s most is csak azért tudsz írni, mert fáj a torkod. Azt jól tudom, hogy Tordán szomorú volt a karcsony, de lám, a te jó édesanyád gondoskodott arról, hogy a tied ne legyen szomorú. Tíz könyvet kaptál, mégpedig öt magyart, négy románt és egy németet. Hát te csakugyan megérdemelted ezt a gazdag ajándékot, ha a második osztálynak te vagy egyik legjobb tanulója, a másik egy Teodoru Jonel nevű fiu.

Bár nem vagyok orvos, magam is azt tanácsolom, hogy amikor jól kimelegedik az idő, a manduládat vedesd ki. Édes anyádnak tolmácsold meleg üdvözléteimet. — **Balogh Margitka, Nagyenyed.** Leveledet továbbítottam a kiadóhivatalnak, bár bizonyos vagyok abban, hogy ha édesanyád újra előfizetett az újságra, kapod is

rendesen. — **Szilágyi József, Kolozsvár.** Hát csak igyekezzél, s az idén ne késsél le a nyári beszámolóval. — **Heller Olga, Arad.** Oly rég hallgatsz s most is csak megfajtást küldesz, leveled nem. Már pedig én várom a leveledet. — **Iffy Incze Frigyes Sepsiszentgyörgy.** Azt ígéréd, hogy ha megnő az úgrató lovad, engem is elviszel Hollandiába. No, ennek az utnak előre örvendek. — **Fodor Misi, Kolozsvár.** Az iskolában németül és románul írtok, magyarul olthon tanulsz írni, a jó Sanyi bácsi tanít erre. Hálás lehetsz ezért Sanyi bácsinak, s használd is fel minden szabad idődet a magyarul való írásra. Különbén én már most meg vagyok elégedve a magyar írásoddal, s ha gyakran írsz nekem, hiszem, hogy teljesen kifogástalan lesz az írásod. Sanyi bácsinak meleg hangu leveleért tolmácsold köszönetemet.

— **Incze Etelka, Sepsiszentgyörgy.** Azt írod, hogy szeretsz levelezni velem. Bizony, ha szeretsz csak írd minél többször, mert mondanom sem kell, hogy én minden unokámnak a levelet nagy örömmel olvasom. — **Schropp Terus, Karcsl és Emma, Lupény.** Hát bizony, sok minden történéhelt azóta, mióta nem írtál! Felszabadult a bányád s most már ő is megkeresi a magáét. Aztán köllözökdtetek, és járt nálatok a gólya is, hozott nektek egy új testvérkét, akinek Évike a neve. Édesanyád betegsége alatt reád hárult a ház gondja. Karcsl öcséd, jó értesítőt kapott, Emma is már első osztályos. Remélem, édesanyád már jobban van, s remélem azt is, hogy megint szorgalmasan fogod írni a leveleket.

— **Katona Margit, Petrozsény.** Szeretnél levelezni állandóan, bár sok a tanulni való. Ez igazán töled függ, mert az idő helyes beosztásával sűrűn levelezhetsz, ez pedig hasznodra valik. Intézkedtem, hogy az újságot ezután a te nevedre küldjék. — **Giracschek Irma, Lónyatelep.** Nem mertél írni eddig, mert az írásodat nagyon gyengének találtad. Én nem találtam nagyon gyengének, de azért tanácsolom, hogy szorgalmasan írogass nagyapónak. Ha te alig várod a Cimborát, én is várva-várom, hogy az unokáim írjanak nekem. — **Ráday Margit, Valkán.** Amióta a negyedik polgárit végeztél, alig várod, hogy hozzák a Cimborát, mert most több időd van az olvasásra. Ennek igen örvendek, nem különben az ígéretednek is, hogy ezután hűségesebben írsz nagyapónak. — **Onofray Nusika.** Igyekezni fogsz, hogy máskor is kiérdemeljed a nagyapóka üzenetét, és én várom szeretettel a leveleidet, de máskor ne feledkezzél meg, hogy hol kell a leveled.

— **Semlyén Éva, Kolozsvár.** Igen szép az írásod, bizony nem látszik rajta, hogy még csak második elemi osztályos vagy. Szeretném, ha megfajtás mellett levelet is írnál. — **Erőss Alfréd, Temesvár.** Ha örömet szereztem neked a kis történeted közlésével, ezt az örömet megérdemelted. Örömmel látom, hogy történeted közlése, nem lesz elbizakodított. — **Beksy Andor és Ilonka, Szilágycsef.** Azt, hogy a megfajtás határideje a hónap tizedik napja, úgy kell értelmezni, hogy az előző hónap rejtvényeinek a megfajtását, a most folyó hónap tizedikéig kell beküldeni. Szóval, jó hosszú idő van a megfajtás beküldésére, annál is inkább, mert egyetlen rejtvénynek a megfajtása is feljogosít a sorsolásban való részvételre. — **Baranyi János és Miklós, Kolozsvár.** Emlékszem, hogy kaptam már löletek levelet s válaszoltam is rá. A kiadóhácsinak írtam, hogy ne Baranyinak, hanem Baranyinak címezze a Cimborát s

egyben pótolja a múlt évi 45. számot. — **Varga Évike, Nagyvárad.** Mennél többet olvasod a Cimborát, annál jobban érzed, milyen szerencsés vagy, hogy járathatod, s dicséret is szüntelen osztálytársaidnak. Ezért a dicséretért dicséretet érdemelsz, mert jó szívre vall, hogy mást is akarsz részesíteni abban a gyönyörűségben, amelyben te hétről-hétre részesülsz. Afelől nyugodt vagyok, hogy nem bízol el magadat, amért az írásoeddel meg vagyok elégedve, de sőt igyekezel, hogy még jobban meg legyek elégedve. A kiadóbácsi, ha van felesleges példány, pótolja a 27. és 31. számot, az Anikó nénéddel szerkesztett háromszögű-rejtvény pedig sorra kerül. — **Szondy Gyurika, Debreczen.** Nem tudod elgondolni, hogy volt képes ezeregy éjszakán mesélni az a mesemondó leány, és hogy nem unta meghallgatni a szultán a mesemondást. Pedig nem is oly nehéz elgondolni ezt, mert hiszen az életéért mesélt és ez megkönnyítette a mesemondást, természetesen, ha meg volt benne amugy is a mesemondó képesség. Hogy a szultán nem unta meg hallgatni ezt a sok mesét, azon nem csodálkozom, mert valamennyi mese nagyon érdekes s a mesemondó leány rendszerint ott hagyta félbe a mesét, amikor az éppen a legérdekesebb volt. — **Tiegermann Tibor, Rudna.** Szeretettel fogadlak unokáim seregébe s örvendek, hogy különösen tetszik neked a „Tamás érdeklődik” mert ez szerinted iskolában is használható olvasmány. Rejtvényt kiüldhetnek be nem előfizetők is, a fő hogy jól küldjenek. Leveledben ugyan nem csináltál sok hibát de azért kívánatos, hogy minél több levelet írjál, mert, ha gondosan írsz, minden levéllel fogy a hiba és javul az írás. — **Rubli Gyula, Kolozsvár.** Szeretsz tanulni, s ezért szüleid megleptek a Cimborával. Remélem, ezután is kérdemeled jó tanulásoddal szüleidtől a Cimborát, nekem pedig szorgalmasan fogod írni a leveleket. — **Kiss Irénke, Szék.** Megkaptam a képes levelezőlapot s válaszoltam is rá. — **Kiss Gyurka, Szék.** Megkaptam a te képes levelezőlapodat is. Annak igen örvendek, hogy jövő szeptemberben a nagyenyedi kollegiumban fogod folytatni a tanulást jobb helyen nem is folytathatnád. — **Szőke Juci, Brassó.** Bizonyos, hogy elküldték neked a nyert könyvet, s ha még nem kaptad meg, a postán kalódozott el. Írtam a kiadóbácsinak, hogy pótolja. — **Mester László, Kolozsvár.** Jó az írásod, de hogy még jobb legyen, rejtvény megfejtésén kívül levelet is várok tőled. — **Koñ Zsuzska, Nagyvárad.** Nátatok van Belényesből Ica, az unoka testvéred, s ő is üdvözli nagyapót. Jól esett az üdvözléte, de még jobban esett volna, ha ír is a te leveledhez egy-két sort. A kiadóbácsi pótolja a 4. számot. — **Melinda Vera, Nagykároly.** Ugy örülsz, hogy már tudsz levelet írni és megírhatod nagyapónak, hogy nagyon szereted olvasni a Cimborát és alig várod minden héten. Örvendek az örömednek, s örvendének annak is, ha apukád behozza Szatmára, amikor ott leszek, de valószínű, amire ezt az üzenetet olvasod, már csak voltam Szatmáron. — **Berger Klári, Nagyvárad.** Nem szerezheltem volna neked semmivel nagyobb örömet, mint a nyert könyvvel. Csak az a baj, hogy már ki is olvastad. Nem baj az, Klárika kevés idő múlva megint elolvashatod, mert a jó könyvet nem lehet elégszer elolvasni. Irod, hogy szeretnéd, ha legalább féligre ugy szerelnélek, mint ahogy te engem, pedig nem is láttál soha. Azt hiszem, ha látnálak téged, nem lenne panaszod az én szeretetemre, mert én

félig nem tudok szeretni, vagy egészen, vagy sehogy. A név és póllőrejtvényed sorra kerül. — **Krausz László, Kassa.** Először találkozik a neveddel, levelet is várok tőled, nemcsak megfejtést. — **Balla Pál, Kolozsvár.** Póllőrejtvényed sorra kerül. — **Jakab Róza és Margit, Csikszereda.** Örvendek, hogy megmaradtatok a Cimborá taborában A kiadóbácsi pótolja a 2. számot, én meg várom tőletek a további leveleket. — **Tótf Margit, Kolozsvár.** A levélpapíron három oldal maradt teljesen üresen, bizony ebből legalább még egyet tele írhattál volna. — **Anfal Piroska, Homoródbene,** Bocsánatot kérsz gyenge írásodért, mert még csak negyedik elemista vagy s egy osztály román, kettőt magyar iskolában végeztél, most meg a negyedik osztályban szász iskolába jársz. Valóban csuda, hogy oly helyesen írsz magyarul, mert én igazán nem találok gyengének az írásodat semmi tekintetben. Sajnálom, hogy Pestről hazafele utaztomban nem megyek Bene felé, mert Marosvásárhelyen át Csikszeredába, megyek az én Jucika unokámhoz, de a legelső alkalommal, amikor a ti állomásotokon át utazom Kolozsvár felé, előre értesítek. — **Preiszner Pál, Brassó.** Most küldesz be először rejtvény megfejtést s ígéred, hogy szorgalmasan fejteged ezután, de szeretném, ha azt is megírnéd, hogy nemcsak megfejtést, hanem levelet is írsz nagyapónak.

University Ibolya. Cluj

— Farkas Máriának szeretettel. —
Írta: VIRSIK MÁRIA.

*Elmult a tél s mintegy varázsütésre
hinti az ég a tavasz-csókokat
és minden ágon rügyzimbó fakad.*

*A levegőben ezer dal kering
hálaének a nagy Teremtőnek;
a földön pajkos árnyak kérgetőznek.*

*Omló aranyként ragyog, hull szikrázva
a nap éltető, drága mosolya
s lágy illatot lehel az ibolya.*

*... Az életemben eddig néma tél volt,
minden fehér volt, havas, bús, beteg,
s ne n volt ut, mely tavaszba vezet.*

*De végre mégis kiderült az ég,
kivirult éltem virágtalan bokra
s most ugy élvezem vigan mosolyogva.*

*Van már napfény, derű és zengő nót!
Mert ifjuságom szép mezején járva
rátaláltam egy kicsiny ibolyára.*

(Malacka.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

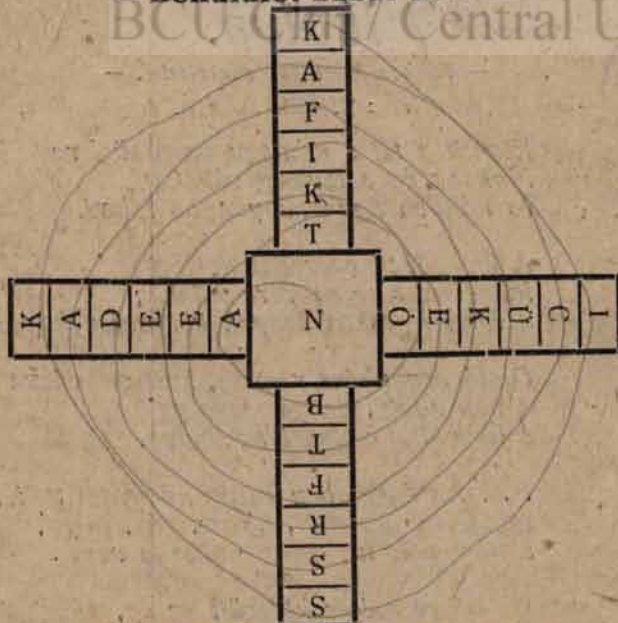
Sakkrejtvény.

— Beküldte: Deák Tusika. —

Ki	lót	kat	en
va	ta	a	is
"	ga	ni	ad
		ad	fo

Szélmalom rejtvény.

Beküldte: Lázár Éva. —

Egyhe. édes, kellemes hashajtó a

PURGO BAYER

Pótló rejtvény.

— Beküldte: Kovács Lacika. —

— utya — arló
 — jtó — or
 — ács — ranka
 — ászló — olog

A hiányzó betűk egy híres csehországi fürdő nevével adják.

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteleit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat e kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés ára lei 15.—
- 2-3 sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25.—
- 4-5. sz. A. Conan Doyle: Tűzkőrüli történelek lei 25.—

SAJTÓ ALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivader
7. sz. Li Fan bosszuja Westermann E. P.
8. sz. Az egyszemű May Károly
- 9-10. sz. Robinson Crusoe Defoe-Dániel.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánli-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánli-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szalmár) Str. Cuza Voda 4
 A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
 Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.
 Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
 Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.
 Jugoszláviában évi 200, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó rt.
 Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.